

Uitvoeringsregeling Versterking maatschappelijke sector

Provincie Noord-Holland

Notitie stand van zaken per 1 oktober 2022

Gerwin van der Meulen en Renee van der West

Amsterdam, 24 november 2022

INLEIDING

UVR VERSTERKING
MAATSCHAPPELIJKE SECTOR

STAND VAN ZAKEN
UITVOERINGSREGELING

GESUBSIDIEERDE PROJECTEN

VOORLOPIGE BEVINDINGEN

INLEIDING

Aanleiding tot deze notitie

In mei 2020 namen Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland een motie ('motie 42') aan die de opmaat betekende voor het huidige Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds. Een belangrijke beweegreden voor dit fonds was om de economische en maatschappelijke effecten in Noord-Holland door de uitbraak van het coronavirus te verzachten. Binnen het fonds is 100 miljoen euro beschikbaar voor maatregelen op het vlak van de verduurzaming van de bebouwde omgeving, de culturele en maatschappelijke sector en de arbeidsmarkt. In juli 2021 werd, als onderdeel van het fonds, door de provincie Noord-Holland het besluit voor de 'Uitvoeringsregeling subsidie over het versterken van de maatschappelijke sector' genomen. Noord-Holland stelde voor de regeling 7,5 miljoen euro beschikbaar.

Doel en vraagstelling

De provincie Noord-Holland heeft onderzoeksbureau Decisio gevraagd een kwalitatieve evaluatie uit te voeren van de uitvoeringsregeling voor de maatschappelijke sector. Deze evaluatie wordt door Decisio (in 2023) uitgevoerd aan de hand van de volgende vragen:

- Doet de regeling waarvoor de regeling daadwerkelijk bedoeld is? De achtergrond bij deze vraag is om vooral met concrete praktijkverhalen de werking van de regeling te illustreren
- Wat zijn de belangrijkste best practices en leerpunten van de uitgevoerde activiteiten? En, wat is het advies voor de toekomst om soortgelijke regelingen te verbeteren?

Status van deze notitie

De uitvoeringsregeling is opgesteld voor de periode van 1 augustus 2021 tot en met 1 augustus 2023. Initieel was het de bedoeling dat de regeling eerder zou stoppen. Om initiatiefnemers meer tijd te gunnen om een aanvraag in te dienen, is door de provincie Noord-Holland besloten om de indieningstermijn te verlengen.

De notitie bevat de voorlopige bevindingen voor de periode vanaf augustus 2021 tot oktober 2022. Het gaat dus om de stand van zaken tot nu toe. De eindevaluatie van de regeling vindt plaats na de zomer van 2023. De uitkomsten van de tussenevaluatie en de eindevaluatie worden gedeeld met Provinciale Staten van Noord-Holland.

Aanpak

Voor deze stand van zaken notitie is door Decisio een analyse uitgevoerd van de subsidieaanvragen van initiatiefnemers tot en met september 2022. Daarnaast zijn door Decisio gesprekken gevoerd met meerdere gemeenten en de provincie Noord-Holland.

Leeswijzer

In deze notitie lichten we eerst kort toe was de uitvoeringsregeling exact inhoudt. Daarna bieden we inzicht in de aanvragen en financiële uitputting tot nu toe. Tot slot geven we een inhoudelijke schets van meerdere, gesubsidieerde projecten en onze bevindingen.

UVR VERSTERKING MAATSCHAPPELIJKE SECTOR

Aanleiding regeling

In 2020 heeft de provincie Noord-Holland besloten om het Economisch Herstel en Duurzaamheidsfonds op te zetten. Hiervoor is destijds 100 miljoen euro beschikbaar gesteld. Met het fonds wil de provincie de economische en maatschappelijke effecten als gevolg van de coronapandemie verzachten. Binnen het fonds is door de provincie Noord-Holland voor de maatschappelijke sector een bedrag van 7,5 miljoen euro gereserveerd voor de uitvoeringsregeling 'Versterken Maatschappelijke Sector'.

Doel: structurele versterking van de maatschappelijke sector

De uitvoeringsregeling is op 1 augustus 2021 opengesteld voor gemeenten. De regeling is bedoeld om een duurzame versterking van het maatschappelijk veld te stimuleren. Gemeenten kunnen subsidie aanvragen voor projecten die structureel bijdragen aan een van de volgende doelstellingen:

1. het faciliteren, herstellen of vernieuwen van ontmoetingen tussen personen van alle leeftijdsgroepen;
2. de financiële gezondheid van maatschappelijke organisaties voor de toekomst, of;
3. het versterken of innoveren van de inzet van vrijwilligers.

Provincie stelt 7,5 miljoen euro beschikbaar

De provincie Noord-Holland heeft voor de subsidieregeling 7,5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dit bedrag is naar rato van het aantal inwoners verdeeld per gemeente. De regeling is gebaseerd op cofinanciering. De provincie subsidieert 65 procent van de kosten, voor de resterende kosten is de gemeente verantwoordelijk (met eigen middelen en/of fondsen, etc.). Het is voor gemeenten mogelijk om na een eerste aanvraag een extra aanvullende aanvraag in te dienen.

Bekendheid uitvoeringsregeling

Vanaf augustus 2021 heeft de provincie Noord-Holland energie gestoken in de bekendheid van de subsidiemogelijkheden van deze uitvoeringsregeling. Dat was bij aanvang geen eenvoudige opgave voor Noord-Holland omdat de maatschappelijke sector en welzijn geen gebruikelijk en logisch beleidsveld en netwerk is voor de provincie. Dit is het domein van gemeenten. Om de mogelijkheden van de uitvoeringsregeling beter bekend te maken zijn door de provincie Noord-Holland de volgende acties ondernomen:

- *Informatiebijeenkomsten:* in augustus, september en december 2021 organiseerde de provincie bijeenkomsten om de regeling toe te lichten en vragen van betrokkenen te beantwoorden.
- *Opbouw bestand netwerk en contactpersonen:* de provincie heeft een bestand met netwerk en relevante contactpersonen opgebouwd.

- *Proactief benaderen gemeenten:* vanaf januari 2022 is de provincie de gemeenten proactief gaan benaderen om hen op de hoogte te stellen van de regeling en waar gewenst een adviesgesprek in te plannen. Dit is een doorlopend proces zolang de regeling geopend is.
- *Adviesgesprekken:* sinds augustus 2021 zijn door de provincie Noord-Holland 53 adviesgesprekken gevoerd met gemeenten om - waar nodig - de regeling nader toe te lichten en/of te ondersteunen bij het opstellen van de subsidieaanvraag.
- *Kennissessie:* in februari 2023 gaat de provincie Noord-Holland een kennissessie organiseren voor alle gemeenten. Tijdens deze sessie wordt kort stilgestaan bij de regeling en kan inspiratie en kennis worden opgedaan aan de hand van voorbeeldprojecten.

Openstelling subsidieregeling verlengd

Ondanks de inspanningen van de provincie hadden in het voorjaar van 2022 nog niet alle gemeenten een aanvraag ingediend of aangegeven dat zij daar mee bezig zijn. Om gemeenten meer tijd te geven om een (aanvullende) aanvraag in te dienen, is de openstelling van de regeling verlengd naar 1 augustus 2023.

STAND VAN ZAKEN UITVOERINGSREGELING

Overzicht aanvragen en financiële uitputting

DECISIO

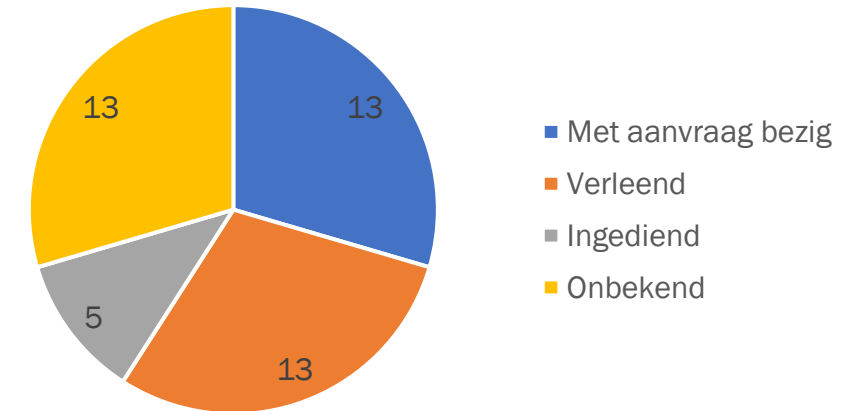
18 van de 44 gemeenten hebben aanvraag ingediend

Sinds de start van de regeling hebben inmiddels 18 van de 44 gemeenten in Noord-Holland een subsidieaanvraag ingediend. Voor 13 daarvan is (peildatum oktober 2022) door de provincie Noord-Holland een subsidie verleend; voor de aanvraag van 5 gemeenten moet nog een subsidiebesluit worden genomen. Daarnaast zijn nog eens 13 gemeenten momenteel met de voorbereiding van hun subsidieaanvraag bezig en zullen deze op termijn indienen bij de provincie Noord-Holland. Van 13 gemeenten is nog niet bekend of zij met een aanvraag bezig zijn.

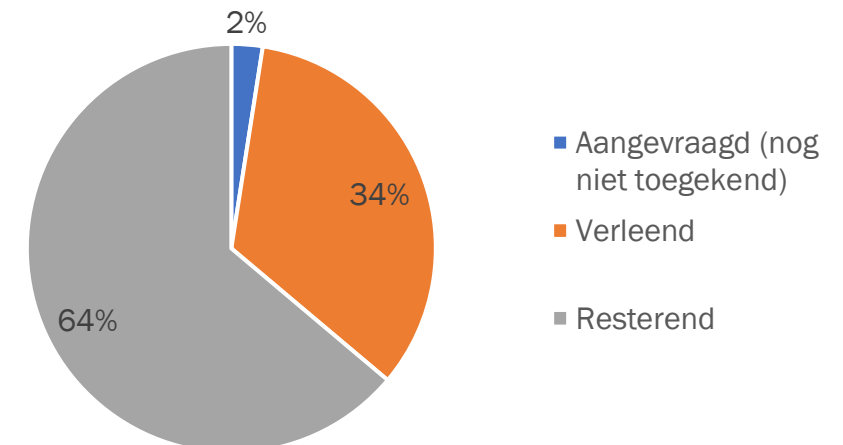
Tweederde van subsidiegelden nog beschikbaar

In oktober 2022 is aan 13 gemeenten subsidie verleend. Deze verleende subsidies staan gelijk aan circa een derde van de totale beschikbare subsidiegelden, zo'n 2,6 miljoen euro. Dit betekent dat er nog tweederde van de subsidiegelden beschikbaar is voor nieuwe aanvragen (ca. 4,9 miljoen euro). Enerzijds komt dit omdat nog niet alle gemeenten subsidie hebben aangevraagd of goedkeuring hebben gekregen voor hun aanvraag. Anderzijds hebben niet alle gemeenten het plafondbedrag voor hun gemeente benut. Gemeenten hebben de mogelijkheid om een tweede aanvraag in te dienen voor het resterende bedrag.

Status gemeenten en subsidieaanvraag

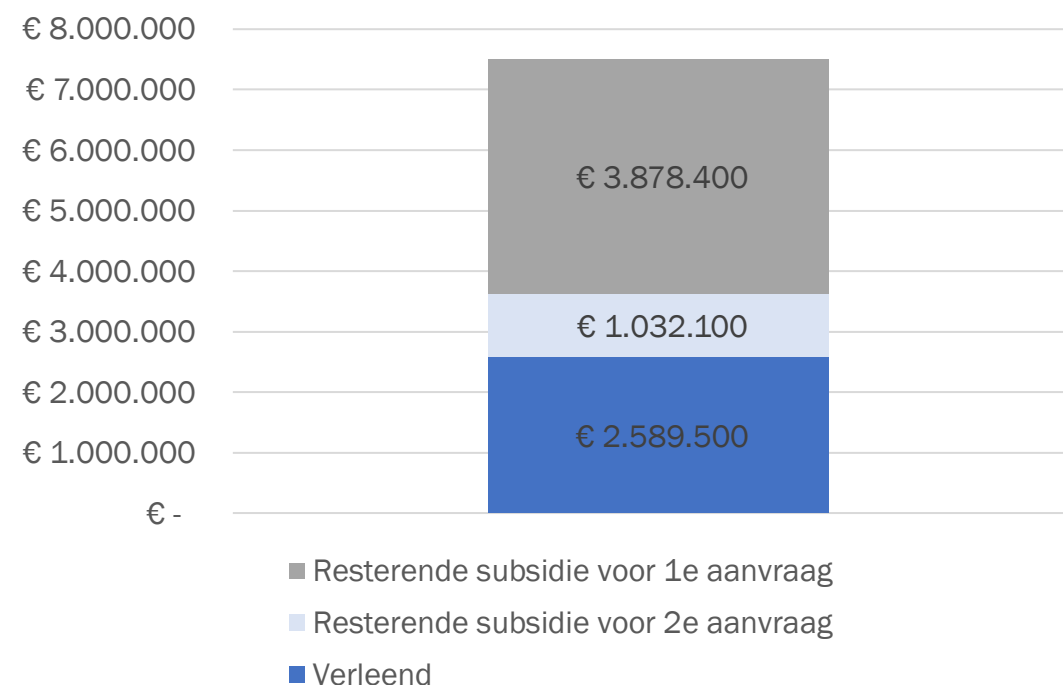
Financiële uitputting subsidieregeling

Nog 1 miljoen euro beschikbaar voor 2^e aanvraag

De gemeenten die een aanvraag hebben ingediend hebben niet allemaal het totale beschikbare bedrag gebruikt. Voor de gemeenten die niet het gehele bedrag hebben gebruikt is er nog ongeveer 1 miljoen euro beschikbaar voor een tweede aanvraag. Daarnaast is op dit moment nog 3,9 miljoen euro beschikbaar voor gemeenten die nog geen subsidie hebben ingediend.

Uitsplitsing financiële uitputting subsidie

Financiële uitputting per aanvrager

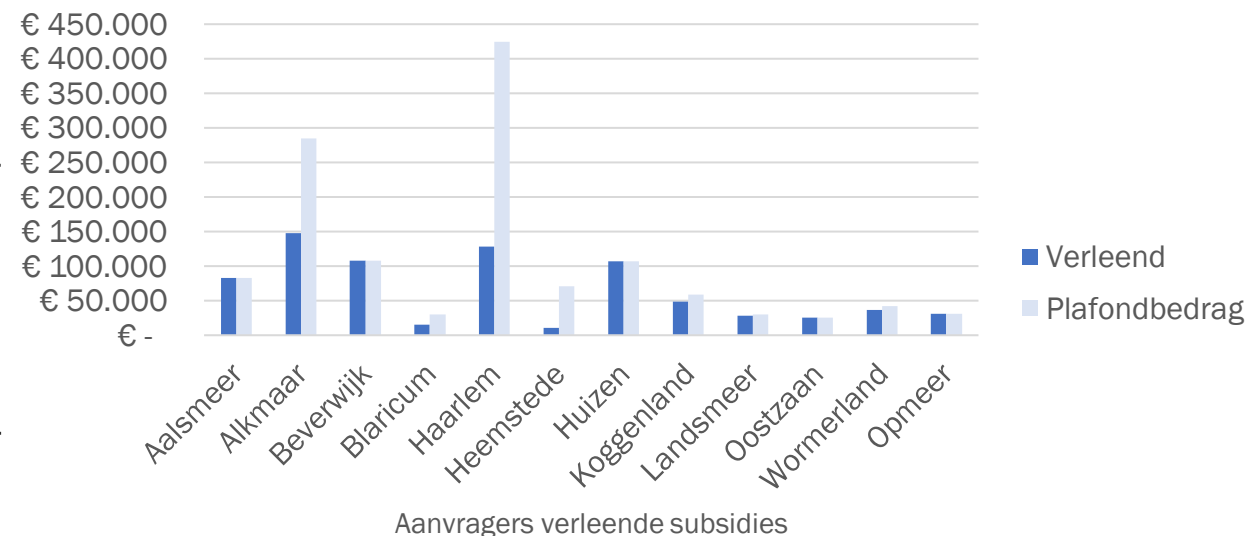
DECISIO

Ongeveer de helft van de gemeenten kan nog 2^e aanvraag indienen

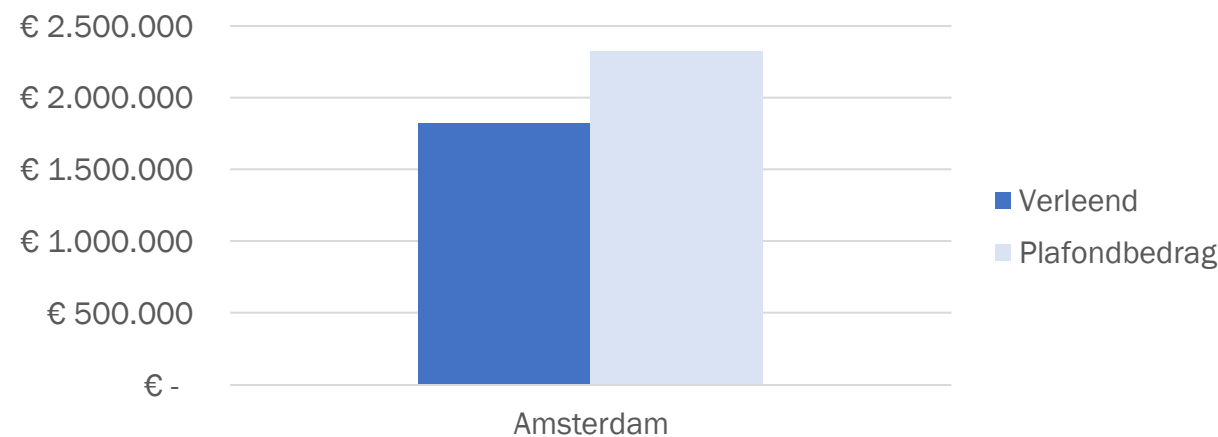
De figuren op deze pagina laten per gemeente zien wat het plafondbedrag is en welk subsidiebedrag is verleend. Ongeveer de helft van deze gemeenten heeft niet het volledige plafondbedrag benut. Die gemeenten kunnen nog een tweede aanvraag indienen voor het resterende bedrag. Het gaat om de gemeenten Alkmaar, Amsterdam, Blaricum, Haarlem, Heemstede, Koggenland en Wormerland.

De resultaten van de gemeente Amsterdam zijn weergegeven in een aparte figuur om de figuur leesbaar te houden. Het plafondbedrag voor de gemeente Amsterdam is namelijk een stuk hoger dan voor de andere gemeenten (vanwege de verdeling van subsidiebedragen naar rato van het aantal inwoners).

Verhouding verleend bedrag en plafondbedrag per gemeente

Verhouding verleend bedrag en plafondbedrag Amsterdam

GESUBSIDIEERDE PROJECTEN

Overzicht projecten waarvoor subsidie verleend

DECISIO

Gemeenten vragen voor meerdere projecten subsidie aan

In totaal is door dertien gemeenten voor 60 projecten subsidie aangevraagd. Bijna alle gemeenten vragen voor twee of meer projecten subsidie aan. Uitschieter is de gemeente Haarlem. De gemeente Haarlem heeft voor zestien projecten subsidie aangevraagd.

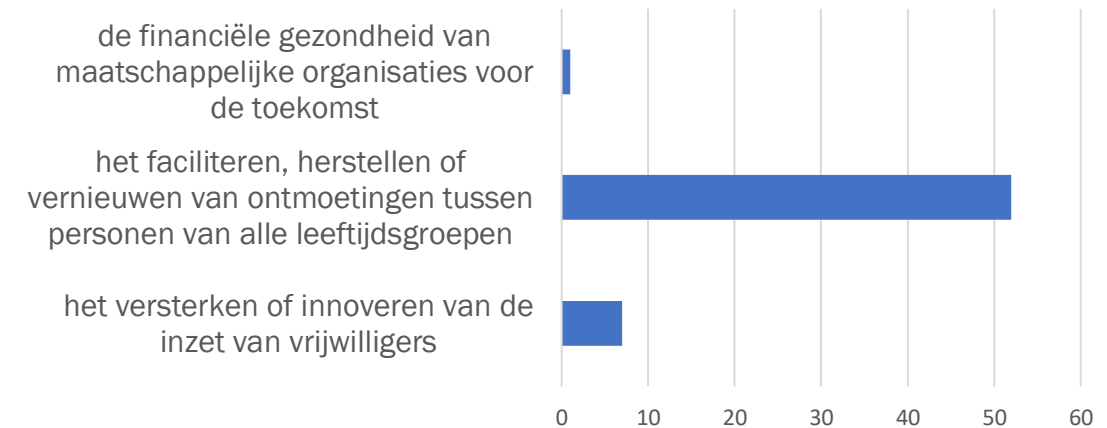
Projecten zijn voornamelijk gericht op ontmoeten

De projecten zijn voornamelijk gericht op de doelstelling: “het faciliteren, herstellen of vernieuwen van ontmoetingen tussen personen van alle leeftijdsgroepen.”. Van de 60 projecten hebben 52 projecten deze doelstelling.

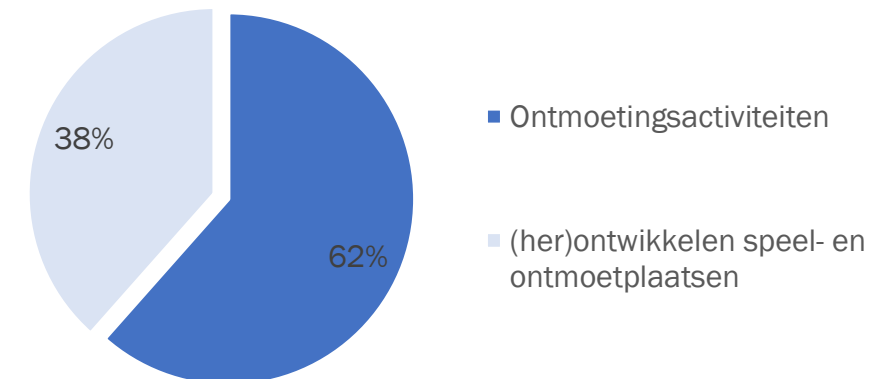
Diversiteit aan projecten die ontmoetingen stimuleren

Circa 40 procent van de projecten stimuleert ontmoetingen door het (her)ontwikkelen van speel- en ontmoetplaatsen zoals schoolpleinen, speeltuinen, skatebanen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte (bankjes, pleinen, etc.). De overige projecten binnen deze doelstelling zijn gericht op activiteiten die ontmoetingen stimuleren zoals markten, activiteiten in buurtcentra, ondersteunen van buurtinitiatieven, een kidsclub, kunstwerken maken, kleinschalige uitstapjes organiseren, een buurtcamping, filmdagen, wandelingen en gezamenlijke maaltijden.

Hoofddoelstelling van projecten (waarvan subsidie verleend)

Uitsplitsing doelstelling ontmoetingen

Digitaal platform vrijwilligerswerk

De gemeente Opmeer heeft de subsidie van de provincie gebruikt om een digitaal platform voor vrijwilligerswerk op te zetten. Aanleiding voor dit project was dat onder andere door corona het vrijwilligersnetwerk een beetje is weggefallen. Met het platform wil de gemeente dit netwerk weer verstevigen. Het platform brengt vraag en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar. Daarnaast worden activiteiten die in de buurt worden georganiseerd ook opgenomen op het platform. Het digitale platform is inmiddels ontwikkeld en actief.

Doorontwikkelen Animal Farm Beverwijk

De dierentuin/kinderboerderij Animal Farm, vlakbij de aandachtswijken Oosterwijk en Zwaansmeer gelegen, is in Beverwijk een belangrijke maatschappelijke voorziening. Ze bieden uiteenlopende activiteiten voor jong en oud; ook zijn er mogelijkheden voor stages en dagbesteding. Met de subsidie van de provincie Noord-Holland wordt de komende twee jaar geïnvesteerd in verdere professionalisering: organisatie, netwerk, vrijwilligers, communicatie, veiligheid, etc. Daarnaast worden nieuwe verdienmodellen verkend zodat Animal Farm in de toekomst meer op eigen benen kan staan. Met de financiële bijdrage is inmiddels 1 persoon aangetrokken om de professionalisering en verdienmodellen gestalte te geven.

Activiteiten indoor skatebaan

Begin 2022 is een indoor skatebaan in Alkmaar geopend. De skatebaan is bedoeld als sociale ontmoetingsplek waar alle leeftijdsgroepen welkom zijn. De gemeente Alkmaar heeft de subsidie gebruikt om extra begeleiding te bieden aan jongeren uit de urban sports scene waarvoor de skatebaan als ontmoetingsplek dient. Met het geld worden, onder begeleiding van trainers en de jongerenwerker, activiteiten georganiseerd en nieuwe ontmoetingen gestimuleerd. Dit project is reeds opgestart.

Bron afbeelding links: <https://www.opmeer.nl/>

Bron afbeelding midden: Jaarverslag 2021 Animal Farm

Bron afbeelding rechts: www.skateparkstraat.nl

Overzicht projecten waarvoor subsidie verleend (vervolg)

DECISIO

Ongeveer de helft van projecten voor een specifieke doelgroep

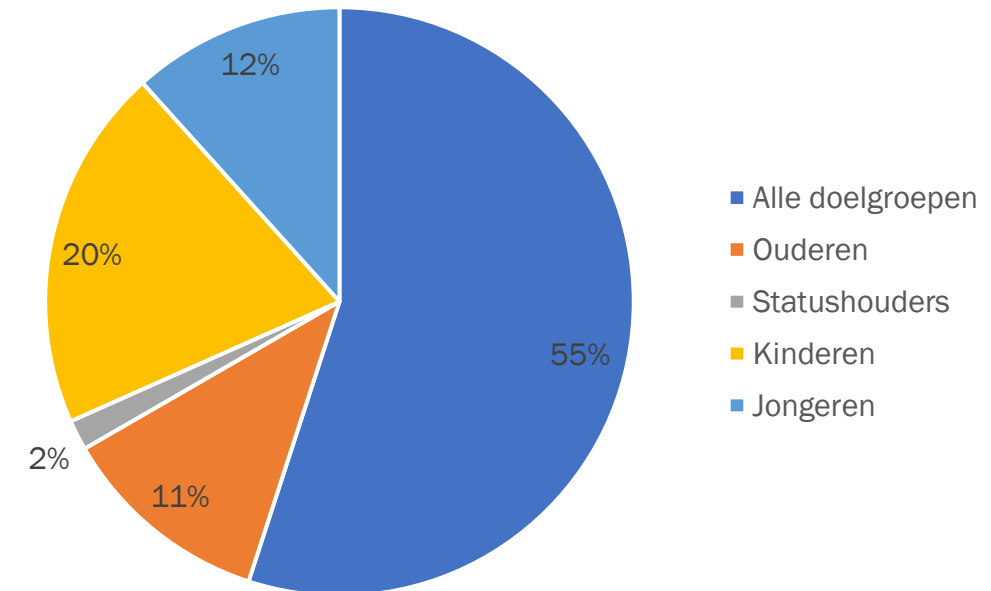
Van alle gesubsidieerde projecten is ongeveer de helft gericht op een specifieke doelgroep. Daarbinnen is de grootste doelgroep kinderen (20%) en vervolgens jongeren (12%) en ouderen (11%).

Projecten voor kinderen gaan met name over het (her)ontwikkelen van speelplaatsen en schoolpleinen om op die manier ontmoetingen te stimuleren en faciliteren.

De projecten voor ouderen zijn vooral gericht op het (opnieuw) in contact brengen van deze doelgroep met elkaar en andere doelgroepen. Dit gebeurt op verschillende manieren zoals filmavonden, gezamenlijke maaltijden, wandelingen en markten.

Voor jongeren gaat het vaak om faciliteren van verschillende activiteiten. Bij drie gemeenten wordt bijvoorbeeld een skatepark heringericht en daarbinnen nieuwe activiteiten ontwikkeld. Daarnaast worden projecten vaak ingezet om extra activiteiten te kunnen ontwikkelen/uitvoeren door het bestaande jongerenwerk.

Voornaamste doelgroepen van gesubsidieerde projecten

Voorbeelden projecten

DECISIO

Uit met de bus van SamenMeer

De vrijwilligersvereniging SamenMeer heeft twee 9-persoon bussen tot hun beschikking. Met de subsidie van de provincie Noord-Holland heeft de gemeente Landsmeer projecten van SamenMeer ondersteund. SamenMeer zet deze bussen in om kleinschalige uitstapjes te organiseren voor kwetsbare en/of niet mobile ouderen. De uitjes worden begeleid door ervaren vrijwillige chauffeurs en door de coördinator van SamenMeer. Het doel van dit project is om ontmoetingen weer op te starten na een periode van stiltand tijdens de coronapandemie.

De Dorpsverbinder

In de gemeente Beverwijk is de subsidie van de provincie Noord-Holland o.a. besteed aan de Dorpsverbinder. De dorpsverbinder is sinds februari 2022 actief en zorgt ervoor dat uiteenlopende organisaties, verenigingen en buurtbewoners met elkaar kunnen samenwerken. Op het vlak van welzijn, zorg en sport helpt de dorpsverbinder bestaande activiteiten verder, brengt nieuwe initiatieven onder de aandacht, verstevigt netwerken, etc. Ook wordt gewerkt aan de omvorming van het dorpshuis De Moriaan naar het Huis van het Dorp. De Dorpsverbinder vloeit voort uit een van de aanbevelingen uit het eindverslag van de Aanjager Dorpsplan Wijk aan Zee.

MidzomerMokum Amsterdam

MidzomerMokum is een zomerprogramma voor alle jeugd in de gemeente Amsterdam. Het is een verzamelnaam voor veel verschillende initiatieven door heel de stad (sport, muziek, theater, kunst, techniek, etc.) met als doel om ontmoetingen te stimuleren en talentontwikkeling aan te jagen. Met de subsidie van de provincie Noord-Holland heeft gemeente Amsterdam het bestaande project kunnen uitbreiden met meerdere activiteiten. Naast de zomereditie is er ook een herfsteditie georganiseerd en komt er in 2022 een wintereditie.

Bron afbeelding links: <https://www.samenmeerlandsmeer.nl/fotogalerij/>

Bron afbeelding midden: www.moriaan.nl

Bron afbeelding rechts: <https://bkb.nl/midzomer-mokum/>

VOORLOPIGE BEVINDINGEN

UVR Versterken Maatschappelijke Sector

- **Onbekend beleidsterrein voor de provincie:** de maatschappelijke sector is een relatief onbekend beleidsterrein voor de provincie Noord-Holland. Het is (uiteraard) veel meer het domein van gemeenten.
- **Veel energie gestoken in bekendheid regeling:** door onbekendheid met het werkveld en het ontbreken van een actueel en volledig netwerk heeft de provincie veel energie gestoken in het op orde krijgen van het overzicht van de juiste contactpersonen en -gegevens. Daarna is door de provincie veel werk gemaakt, via informatiebijeenkomsten en adviesgesprekken, van het aanwakkeren van gemeenten/initiatieven om subsidie aan te vragen. De provincie heeft de regeling actief onder de aandacht van gemeenten gebracht.
- **18 van de 44 gemeenten in Noord-Holland dienden een subsidieaanvraag in:** tot 1 oktober 2022 hebben inmiddels 18 van de 44 Noord-Hollandse gemeenten een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Noord-Holland. Hiervan hebben tot nu toe 13 gemeenten een subsidie verleend gekregen voor hun maatschappelijke projecten. Verder zijn nog eens 13 gemeenten bezig om hun subsidieaanvraag voor te bereiden en daarna in te dienen. Mogelijk zullen dus op termijn in totaal 31 van de 44 gemeenten gebruik maken van de regeling.

Financiën

- **2,6 miljoen euro subsidie verleend:** tot 1 oktober 2022 heeft de provincie Noord-Holland ca. 2,6 miljoen euro subsidie verleend. Dit is ongeveer een derde van het totale subsidiebedrag (7,5 miljoen euro).

Er is per 1 oktober 2022 dus nog zo'n 5 miljoen euro beschikbaar binnen de regeling voor de stimulering van projecten in de maatschappelijke sector.

- **Bij aanvragen wordt plafondbedrag niet altijd gehaald:** gemeenten die tot nu toe een aanvraag hebben ingediend, gebruiken niet altijd het voor hen volledige, beschikbare subsidiebedrag. Ongeveer de helft van de gemeenten heeft op dit moment nog subsidiebudget beschikbaar voor een eventuele vervolgaanvraag.

Gesubsidieerde projecten

- **Gesubsidieerde projecten voornamelijk gericht op ontmoeten:** ca. 40 procent van de projecten stimuleert ontmoetingen door het (her)ontwikkelen van speel- en ontmoetplaatsen zoals schoolpleinen en skatebanen. De overige projecten binnen deze doelstelling zijn gericht op activiteiten die ontmoetingen stimuleren (zoals markten, buurtinitiatieven, gezamenlijke maaltijden, etc.).
- **Ongeveer de helft van projecten voor een specifieke doelgroep:** van alle gesubsidieerde projecten is ongeveer de helft gericht op een specifieke doelgroep. Daarbinnen is de grootste doelgroep kinderen (20%) en vervolgens jongeren (12%) en ouderen (11%).
- **Opgestart of start is aanstaande:** de meeste projecten, die mogelijk zijn gemaakt door de subsidie, zijn inmiddels opgestart of is de start op korte termijn aanstaande. NB: het gaat hierbij niet alleen om 'nieuwe' projecten, vaak gaat het ook om een doorstart of uitbreiding van een al bestaand project.

Overall beeld tot nu toe

De looptijd van de gesubsidieerde maatschappelijke projecten is nog te kort en beperkt geweest om al zicht te hebben op eventuele, concrete resultaten en effecten. De mogelijkheid tot een aanvraag voor een subsidie middels de uitvoeringsregeling voor de maatschappelijke sector loopt nog door tot 1 augustus 2023. Decisio zal omstreeks de zomer van 2023, in opdracht van de provincie Noord-Holland, de kwalitatieve evaluatie van de uitvoeringsregeling uitvoeren. Onder voorbehoud van nog nieuwe, te subsidiëren projecten en het verdere verloop van de al gesubsidieerde projecten komen we tot de volgende, voorlopige bevindingen:

- **Veel werk en energie:** de provincie heeft veel werk moeten maken van en energie gestoken in het bekend maken van de uitvoeringsregeling en het aanjagen en –wakkeren van gemeenten om subsidie aan te vragen. Dit blijft ook voor de resterende looptijd van de regeling een aandachtspunt. Zonder deze inzet van de provincie Noord-Holland was de uitvoeringsregeling waarschijnlijk in mindere mate benut geweest.
- **De regeling komt op gang:** de stroom aan subsidieaanvragen is, na inspanning van de provincie Noord-Holland, inmiddels op gang gekomen. Bij 18 van de 44 gemeenten zijn maatschappelijke projecten gesubsidieerd. In potentie kan dit – op niet al te lange termijn – oplopen tot projecten bij in ieder geval 31 van de 44 gemeenten in de provincie Noord-Holland.
- **Beschikbare subsidiebudget lijkt afdoende:** het voor de regeling beschikbare bedrag van 7,5 miljoen euro lijkt vooralsnog voldoende te zijn om te voldoen aan de vraag. Er is per 1 oktober 2022 nog 5 miljoen euro beschikbaar. Gelet op het huidige verloop van het aantal aanvragen en de niet gerealiseerde ruimte binnen de gemeentelijke plafondbedragen lijkt het aannemelijk dat deze uitvoeringsregeling niet geheel benut zal worden (onderuitputting).
- **Gesubsidieerde projecten zijn divers en breed ingestoken, ‘ontmoeten’ is de rode draad:** de subsidies van de provincie Noord-Holland worden ingezet voor zeer uiteenlopende en diverse maatschappelijke projecten. De regeling maakt dat ook mogelijk (en dit was ook een achterliggende beweegreden voor de regeling). Het ‘ontmoeten’ is bij de meeste projecten de belangrijkste rode draad. Dit is ook in lijn met het hoofddoel van de regeling om, na circa twee jaar beperkingen door corona, mensen weer in de gelegenheid te stellen en te stimuleren om elkaar te ontmoeten. Juist ook voor die doelgroepen waarvoor dat erg belangrijk is zoals kinderen, jongeren en ouderen.